



УДК 747:[727:378.4/6]

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНИХ СТУДЕНТСЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

ШМЕЛЬОВА-НЕСТЕРЕНКО Олександра,
ГАНУЩАК-ЄФІМЕНКО Людмила, ЯЦЕНКО Марія
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
mariaayashenko@gmail.com, alexpissenlit@gmail.com

В статті розглянуто особливості дизайну інтер'єрного середовища студентських навчальних центрів. Визначено основні принципи та підходи до формування багатофункціональних та адаптивних центрів, спрямованих на покращення комунікативних навичок здобувачів освіти.

Ключові слова: дизайн інтер'єру, студентський простір, заклади вищої освіти, адаптивне середовище, освітній простір, комунікативне навчання.

ВСТУП

В умовах стрімкого розвитку освітнього процесу, зміни підходів до навчання та викладання, активної діджиталізації та впровадження принципів комунікативного навчання – особливо актуальним є питання формування адаптивного студентського середовища. За кордоном, з метою задоволення потреб здобувачів освіти широко розповсюджене формування студентських навчальних центрів. Таке середовище має сприяти саморозвитку, творчості, формуванню лідерських навичок, соціалізації та поглибленню взаємодії між студентами, роботі в команді, привносити в освітній процес елементи неформального навчання та покращувати морально-психологічний стан.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета роботи - визначити основні тенденції у дизайні інтер'єру багатофункціональних студентських центрів та окреслити основні підходи та принципи формування інтер'єрного середовища закладів такого типу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Студентські навчальні центри, також можуть називатися студентськими спілками (student union) або просто навчальними центрами – це тип закладів, що є своєрідними навчально-академічними майданчиками для студентів, викладачів та інших відвідувачів, і включають в себе комплекс взаємопов'язаних функціональних зон, спрямованих на навчання, дослідження та спілкування.

Студентські навчальні центри – відносно новий тип закладів, виникненню якого сприяли сучасні тенденції у формуванні освітнього середовища закладів вищої освіти, передусім, тренд на багатофункціональні



простори для комунікативного навчання. Основним принципом комунікативного навчання – є погляд на заклад освіти передусім, як на «спільноту», якій характерна певна модель соціальної взаємодії, власні норми, традиції та цінності, котрі притаманні усім членам спільноти. Найголовніше, що така спільнота поділяє простір, який і слугує основним місцем соціальної взаємодії [1]. Відтак, важливим фактором, який сприяє утворенню таких спільнот є спеціально створене середовище, яке сприятиме об'єднанню і активній комунікації різних груп студентів та викладачів, які не перетинаються за інших умов, або змушені послуговуватися звичайними аудиторіями або рекреаційними чи транзитними просторами ЗВО.

Основною функцією студентського центру є формування комбінацій приміщень для навчання, дослідження, відпочинку та роботи в команді. Такі приміщення мають бути оснащені різноманітними матеріально-технічними ресурсами та бути спрямованими на досягнення вищих успіхів у навчанні та його спрощення, а також розвиток комунікативних навичок, вмій роботи у групах, самоорганізації, лідерства тощо [2].

Можна виділити наступні варіанти розміщення студентських навчальних центрів:

1. Інтегровані в будівлю ЗВО (є безпосередньо частиною закладу освіти: кампусу, холу, рекреаційного простору, гуртожитку тощо; доступ відкритий лише для студентів та викладачів).

2. Облаштовані на базі громадських бібліотек або бібліотек ЗВО (є частиною бібліотечного простору або інтегровані в нього; доступ відкритий усім бажаним або за наявності читацького квитка).

3. Окремостоячі будівлі навчальних центрів (функціонують окремо від закладів освіти, обслуговують різні групи населення, можуть функціонувати як громадські коворкінги, лекторії, культурно-освітні організації тощо).

За своєю функціонально-планувальною організацією приміщення студентських центрів найбільше нагадують офісні простори та коворкінги. Це пов'язано з тим, що у своїй основі коворкінги передбачають можливість співпраці та побудови комунікативних зав'язків, що позитивно впливає на робочий процес [3]. В цьому питанні студентська спільнота мало відрізняється від офісних співробітників, чия продуктивність на робочому місці здебільшого залежить від продуманої організації простору, наявності в ньому зон індивідуальної та колективної роботи, зон проведення зустрічей, рекреаційних зон тощо.

Аналізуючи підхід до просторової організації студентських центрів можна виділити такі типи приміщень:

1. Навчальні (кабінети-коворкінги, лекторії, приміщення для майстер-класів, читальні зали тощо).

2. Рекреаційні (відокремлені або інтегровані в навчальні приміщення зони відпочинку).

3. Культурно-розважальні (актові зали, клуби тощо).

4. Допоміжні (підсобні приміщення, гардероби, кладові, склади меблів, які приховують технічні процеси та обладнання, щоб останні не перешкождали функціональності основних зон).



Важливо зауважити, що формування сучасного простору студентського навчального центру не передбачає жорсткого розподілу між приміщеннями відповідно до їх функціонального призначення. Завдяки використанню мобільних перегородок, зміні конфігурації меблів та використанню технологічних засобів, можна змінювати функцію приміщення у відповідності до необхідного сценарію. Таким чином, наприклад, лекторій з проєктором може стати залом для кіно вечора, рекреація в коридорі перетвориться на виставковий простір, кабінети можуть бути пристосовані для індивідуальної чи групової роботи тощо. Така мобільність допомагає кращому сприйняттю середовища і сприяє активному підходу до навчання і дозвілля [4].

ВИСНОВКИ

Студентські навчальні центри – це прогресивне та адаптивне середовище, яке може використовуватись, як для навчального процесу, так і для індивідуальної роботи студентів або колаборації студентів з викладачами.

Інтер'єрне середовище таких закладів має формуватись на основі комплексного підходу для необхідності забезпечення багатофункціональності всіх приміщень та зон, технологічної насиченості та ергономічності простору, що сприятиме покращенню освітнього та суміжних процесів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Willits F. K., Brennan M. A. Changing Perceptions of the University as a Community of Learning: The Case of Penn State. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 2016, 28 (1), 66-74. URL: <https://zlibrary.to/pdfs/eric-ej1106339-changing-perceptions-of-the-university-as-a-community-of-learning-the-case-of-penn-state>.
2. Castelot J. R. A student center approach: using systems theory to improve community engagement and belonging. Northeastern University Boston, Massachusetts, 2021. DOI: 10.17760/D20412907.
3. Castilho M., Quandt C. Collaborative Capability in Coworking Spaces: Convenience Sharing or Community Building? *Technology Innovation Management Review*, 2017, 7(12), 32-42. DOI: 10.22215/timreview/1126.
4. Johnson A. W., Swenson J. E. S., Blackburn M. W., Wiwel C. R., Hernandez J. P., Finelli C. J. Board 75: Instructor Use of Movable Furniture and Technology in Flexible Classroom Spaces. *ASEE Annual Conference & Exposition*. Tampa, Florida, 2019. DOI: 10.18260/1-2--32422.

SHMELOVA-NESTERENKO O., HANUSHCHAK-YEFIMENKO L., YASHCHENKO M.

PRINCIPLES OF FORMING THE INTERIOR ENVIRONMENT OF MODERN STUDENT LEARNING CENTERS

The article examines the features of interior design for student learning centers. The main principles and approaches to creating multifunctional and adaptive centers aimed at improving the communication skills of education seekers have been identified.

Key words: interior design, student space, higher education institutions, adaptive environment, educational space, communicative learning.